

@-DORADCA PODATKOWY
elektroniczny serwis **klientów kancelarii**

PODATKI

FIRMA

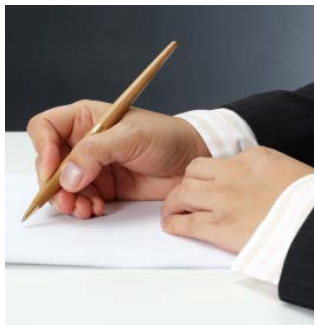

KADRY I UBEZPIECZENIA

SERWIS DOMOWY

Słowo od doradcy

Wszystkim Klientom i Współpracownikom życzę zdrowych, spokojnych i pogodnych Świąt Wielkanocnych oraz wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i zawodowym.

Niech ten świąteczny czas będzie dla Nas wytchnieniem od codziennych obowiązków.

Twój Doradca Podatkowy

KANCELARIA EKONOMICZNO-PODATKOWA
„AFFLUENTIA” SP. Z O.O.
ul. Hutnicza 4, 81-963 Gdynia
www.affluentia.pl | biuro@affluentia.pl
tel. 58-620-48-16 | 58-732-17-15

Terminy – kwiecień

- 7** Wpłata podatku dochodowego w formie karty podatkowej za marzec.
- 7** Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w marcu od należności wypłaconych zagranicznej osobie prawnej z tytułów wymienionych w art. 21 ust. 1 ustawy o p.d.o.p.
- 7** Wpłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w marcu od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych i przekazanie podatnikowi informacji CIT-7.
- 10** Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i FP za marzec – osoby fizyczne optujące składki wyłącznie za siebie.
- 10** Złożenie zgłoszenia INTRASTAT za marzec.
- 15** Wpłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za kwiecień – osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej.
- 15** Wpłata składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP za marzec – pozostali niepubliczni płatnicy składek.
- 15** Złożenie informacji podsumowującej (w wersji drukowanej) za marzec.
- 20** Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób prawnych i od podatkowej grupy kapitałowej.
- 20** Wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów osiągniętych z działalności gospodarczej (w tym liniowego) oraz z umów najmu i dzierżawy.
- 20** Wpłata kwot pobranych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych od pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz z tytułu umów zlecenia i o dzieło wypłaconych w poprzednim miesiącu.
- 20** Wpłata przez płatników, o których mowa w art. 41 ustawy o p.d.o.f., pobranych zaliczek na podatek dochodowy lub zryczałtowanego podatku dochodowego za marzec.
- 20** Wpłata ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za marzec.
- 20** Wpłata podatku dochodowego od podatników osiągających dochody bez pośrednictwa płatników ze stosunku pracy z zagranicy oraz z emerytur i rent z zagranicy, z tytułu osobiście wykonywanej działalności, np. literackiej, artystycznej.
- 20** Wpłata na PFRON za marzec.
- 27** Deklaracja i rozliczenie VAT oraz akcyzy.
- 27** Złożenie informacji podsumowującej (składanej elektronicznie).
- 30** Złożenie przez osoby fizyczne rocznego zeznania o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) za 2014 r. (PIT-36, PIT-36L, PIT-37, PIT-38, PIT-39) i zapłata ew. wynikającej z zeznania kwoty podatku.
- 30** Przekazanie do właściwego urzędu skarbowego sprawozdania finansowego przez podatników obowiązanych do jego sporządzenia (prowadzących księgi rachunkowe).
- 30** Sprawdzenie przez płatników składek prawidłowości danych przekazanych do ZUS w imiennych raportach miesięcznych za 2014 r.

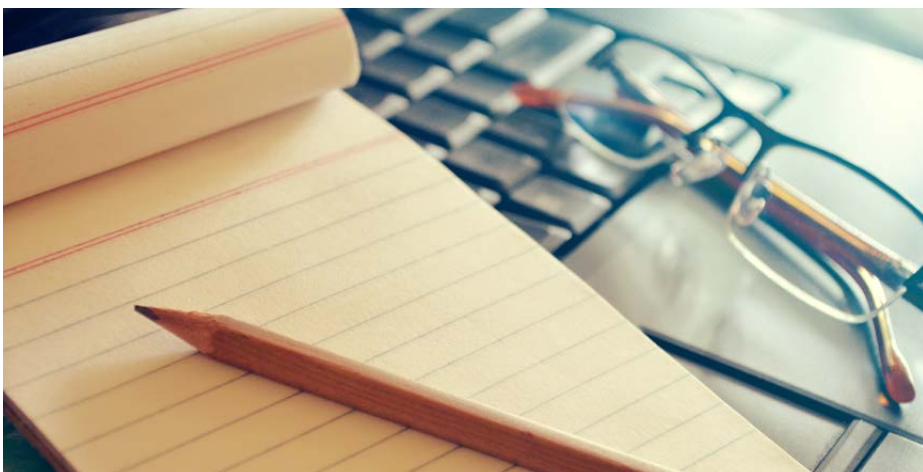
Rozliczenie samotnego rodzica

ODPOWIEDZI

Podatniczka (matka dziecka) mieszka w konkubinacie z mężczyzną będącym ojcem dziecka, razem sprawują opiekę nad dzieckiem i prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Dziecko otrzymuje dodatek pielęgnacyjny. Czy podatniczka może rozliczyć się z PIT w sposób przewidziany dla samotnie wychowujących dzieci?

Nadal przysługuje ta preferencja tym podatnikom, których dzieci otrzymują dodatek pielęgnacyjny czy rentę socjalną, a w przypadku pełnoletnich uczących się dzieci (do ukończenia 25 roku życia) – także tym podatnikom, których dzieci uczą się lub studiują poza granicami kraju.

W opisanej sytuacji podatniczce nie przysługuje jednak prawo do opodatkowania się jako osoba samotnie wychowująca dziecko. Do preferencyjnego rozliczenia jako samotny rodzic nie wystarczy bowiem być tylko osobą formalnie samotną w rozumieniu przepisów art. 6 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (tj. kawalerem, panną, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem, osobą będącą w separacji lub osobą pozostającą w związku małżeńskim, jeśli małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich bądź odbywa karę pozbawienia wolności), lecz konieczne jest, aby faktycznie samotnie wychowywać dziecko. ■

ORZECZENIA

Zbycie nieruchomości na podstawie umowy o dożywocie bez podatku

W przypadku zbycia nieruchomości na podstawie umowy o dożywocie nie jest możliwe określenie przychodu ze źródła, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, na zasadach wynikających z art. 19 ust. 1 i 3 tej ustawy.

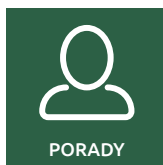
– Taką **uchwałę** podjął w składzie siedmiu sędziów NSA 17 listopada 2014 r. (sygn. akt II FPS 4/14). **Skoro zaś nie można określić przychodu, to nie można też ustalić zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym. Taka konkluzja wynika z teje uchwały NSA.**

Jak bowiem wynika z uzasadnienia tej uchwały, **ustawodawca w żadnym przepisie prawa nie wskazuje, że uprawnienia dożywotnika, będące świadczeniami zobowiązanego z tej umowy są ceną za przeniesienie własności nieruchomości.** Jest to oczywiste, ponieważ **czas trwania świadczeń w umowie dożywocia może być różny.** To oznacza, że **nie sposób choćby z tego powodu ich utożsamiać z ceną, bądź określać ich wartości.** Już z tego powodu **do świadczeń z umowy o dożywocie nie można zastosować reguł określenia wartości rynkowej z art. 19 ust. 1-4 u.p.d.o.f.** Interpretacja *in dubio pro fisco* byłaby w tym przypadku naruszeniem wartości i zasad konstytucyjnych (por. A. Gomułowicz, J. Małecki, „Podatki i prawo podatkowe”, LexisNexis 2008 r., str. 203).

Na podstawie przepisów ustawy podatkowej (u.p.d.o.f.) **brak jest** zaś **możliwości precyzyjnego określenia podstawy opodatkowania decydującej o konkretyzacji przedmiotu podatku jako elementu wyznaczającego zobowiązanie podatkowe,** rozumiane jako wynikające z obowiązku podatkowego zobowiązanie podatnika do zapłacenia podatku w wysokości, w terminie oraz w miejscu określonym w przepisach prawa podatkowego (art. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa). **Otrzymywane przez dożywotnika świadczenia nie tylko nie stanowią ceny, ale są wręcz na chwilę zbycia niepoliczalne.** ■

Skoro nie można określić przychodu, to nie można też ustalić zobowiązania podatkowego w podatku dochodowym.

Jak rozliczyć PIT za 2014 rok?

Z jakich formularzy należy skorzystać? Jakie wydatki można odliczyć? – Organy podatkowe udostępniają różne informacje, mające pomóc w rozliczeniach PIT.

Np. Ministerstwo Finansów przygotowało zaś **krótką animację** dla tych, którzy chcą wiedzieć, jak **wylicza się** podatek – na przykładzie najpopularniejszego wśród polskich podatników formularza, czyli PIT-37. Obowiązek złożenia zeznania rocznego PIT-37 spoczywa na podatnikach, którzy po zakończonym roku podatkowym otrzymali od płatnika informację o dochodzie, np. **PIT-11, PIT-11A, PIT-8C** w szczególności z tytułu:

- wynagrodzenia,
- emerytur i rent (krajowych i zagranicznych),
- świadczeń i zasiłków przedemerytalnych,
- zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego,
- stypendiów,
- przychodów z umów zlecenia, umów o dzieło, praw autorskich i innych.

W przypadku osiągnięcia dochodu i braku informacji od płatnika zeznanie należy złożyć w oparciu o dane szacunkowe!

Informator o najczęściej popełnianych błędach w zeznaniach rocznych podatników prowadzących działalność gospodarczą na zasadach ogólnych, to propozycja Izby Skarbowej w Białymstoku adresowana do podatników rozliczających się z podatku dochodowego za 2014 rok.

Składając zeznanie podatkowe za 2014 r., należy pamiętać o prawidłowym wskazaniu **identyfikatora podatkowego**. Obecnie jest nim **NIP** albo numer **PESEL**.

Numer PESEL wpisują do zeznania osoby objęte rejestrem PESEL i które w roku podatkowym:

- nie prowadziły działalności gospodarczej;
- nie były zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług;
- nie były płatnikami (zarówno składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, jak i podatku, np. z tytułu zatrudnienia pracownika).

Osoby, które nie spełniają chociaż jednego z powyższych warunków, wpisują **NIP**.

Jeżeli podatnik ma wątpliwości przy rozliczaniu podatku dochodowego za 2014 rok, może też wejść na stronę www.szybkipit.pl, skorzystać z aplikacji do zadawania zapytań ekspertom z Krajowej Informacji Podatkowej. Każdy internauta może swobodnie przeglądać wszystkie zadane w powyższy sposób pytania.

Dostępny jest również [fanpage Szybki PIT](#) na Facebooku.

Rozliczając się z podatku dochodowego za 2014 rok można, tak jak w roku ubiegłym, złożyć swoje zeznanie PIT **drogą elektroniczną** bez podpisu kwalifikowanego, korzystając z systemu e-Deklaracje. Wystarczy wejść na stronę www.portalpodatkowy.mf.gov.pl, gdzie w zakładce e-Deklaracje jest dostępny interaktywny formularz, za pomocą którego można wypełnić i wysłać swoje zeznanie podatkowe.

Od 16 marca br. podatnicy składający PIT-37 mogą **rozliczyć się**, pobierając wstępnie wypełnione zeznanie podatkowe (**PFR**) przygotowane przez **administrację** podatkową. Również **usługa PFR** umożliwi przekazanie **1% podatku** na **organizację** pożytku publicznego. ■

Sprzedaż nieruchomości a PIT

Dochód uzyskany z odpłatnego zbycia tych nieruchomości i praw generalnie podlega rozliczeniu w zeznaniu PIT-39 do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Podatek wynosi 19% dochodu.

Źródłami przychodów, podlegającymi opodatkowaniu PIT, są bowiem odpłatne zbycie:

- a. nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
- b. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
- c. prawa wieczystego użytkowania gruntów,
- d. innych rzeczy,

– jeżeli odpłatne zbycie nie następuje w wykonaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane w przypadku odpłatnego zbycia nieruchomości i praw mająt-

kowych określonych w lit. a-c – przed upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie lub wybudowanie, a innych rzeczy – przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie; w przypadku zamiany okresy te odnoszą się do każdej z osób dokonującej zamiany.

Jednak **zwolniony jest od podatku dochód uzyskany z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych, jeżeli w okresie 2 lat od dnia zbycia podatnik przeznaczy uzyskany przychód na wskazane w art. 21 ust. 25 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, własne cele mieszkaniowe, tj. m.in. na zakup domu lub mieszkania, zakup gruntu pod budowę budynku mieszkalnego, remont lub rozbudowę własnego budynku mieszkalnego** (w tym również położonego w innym kraju UE, Europejskiego Obszaru Gospodarczego bądź w Szwajcarii), spłatę kredytu oraz odsetek od kredytu zaciągniętego na wybudowanie zbywanej nieruchomości. Jest to tzw. ulga mieszkaniowa.

Zwolnienie to dotyczy dochodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych nabytych lub wybudowanych (oddanych do użytkowania) po 31 grudnia 2008 r.

W zeznaniu PIT-39 wykazuje się:

1. dochody uzyskane w roku podatkowym z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych i należny podatek od dochodu do którego nie ma zastosowania tzw. ulga mieszkaniowa, lub
2. dochody zwolnione z podatku ze względu na tzw. ulgę mieszkaniową.

Zeznanie obejmuje dochody zwolnione z opodatkowania PIT niezależnie od tego, czy wydatki na cele mieszkaniowe zostały już poniesione w okresie od dnia odpłatnego zbycia do dnia złożenia zeznania, czy też będą poniesione dopiero po złożeniu zeznania, czyli w okresie 2 lat licząc od końca roku podatkowego, w którym uzyskany był przychód ze zbycia. ■

Większa ulga na dzieci

Przypominamy, że z początkiem 2015 r. weszły w życie przepisy rozszerzające zasady przyznawania ulg podatkowych na dzieci. Z ulgi mogą skorzystać wszystkie rodziny, w których przynajmniej jedno z rodziców płaci podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT), nastąpiło też podwyższenie ulgi na trzecie i każde kolejne dziecko o 20%.

Zmiany poprawiły sytuację tych podatników, dla których dawniej pełne wykorzystanie ulgi było nieosiągalne, w tym dla blisko połowy rodzin wielodzietnych, których podatek był niższy od maksymalnego poziomu ulgi. Teraz budżet państwa dopłaci tym rodzinom, zwracając kwotę niewykorzystanej ulgi. Aby ulga nie stała się zniechęcającą do pracy i uzależniającą zapomogą, zwrot nie może przekroczyć łącznej kwoty zapłaconych przez podatnika składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. Warunkiem zwrotu jest zatem opodatkowana i oskładkowana praca przynajmniej jednego z rodziców.

W 2015 r. kwoty odliczenia wynoszą na pierwsze i drugie dziecko – 1.112,04 zł, na trzecie – 2.000,04 zł, a na każde kolejne 2.700 zł.

Na dodatkowe **wsparcie** w postaci zmienionej ulgi na dzieci może liczyć ponad milion rodzin (ok. 1,8 mln podatników), w których wychowuje się ok. 2 miliony dzieci. Dzięki temu ponad 97% rodzin – płatników PIT – będzie mogło wykorzystać tę ulgę w pełni. Nastąpiło też podwyższenie ulgi na trzecie i każde kolejne dziecko o 20%. W 2015 r. kwoty odliczenia wynoszą więc na pierwsze i drugie dziecko – 1.112,04 zł, na trzecie – 2.000,04 zł, a na każde kolejne 2.700 zł.

Resort finansów udostępnił broszurę informacyjną pt. „*Ulgę na dzieci*”. W razie wątpliwości nasza kancelaria służy pomocą. ■

Wspólne rozliczenie małżonków

Składając zeznanie w ustawowym terminie i przy braku innych wykluczających przestanków (np. prowadzonej działalności gospodarczej opodatkowanej na zasadach ryczałtu lub podatkiem liniowym), można rozliczyć się wspólnie z małżonkiem bądź jako osoba samotnie wychowująca dzieci.

Co do zasady małżonkowie mogą rozliczać się wspólnie. Wspólne opodatkowanie małżonków nie jest jednak możliwe, jeśli:

1. choćby jeden z nich prowadzi działalność gospodarczą opodatkowaną kartą podatkową lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (bez względu na to, czy uzyskał dochody z tej działalności, czy też nie) – dzieje się tak nawet wtedy, gdy zgłoszono zawieszenie działalności.
2. choćby u jednego z nich dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane są podatkiem liniowym.

”

Nie trzeba składać 2 podpisów na małżeńskim PIT. Wystarczy, że podpisze się na nim mąż albo żona.

Prawo do wspólnego rozliczenia nie przysługuje również podatnikom, którzy w trakcie roku podatkowego 2014 zawarli związek małżeński lub w stosunku do małżonków orzeczono separację lub którzy zawarli umowę wyłączającą wspólność majątkową.

Ze wspólnego rozliczenia dochodów małżonków mogą zaś korzystać owdowiali podatnicy, którzy zawarli związek małżeński przed rozpoczęciem roku podatkowego, a ich małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego lub w roku następnym, lecz przed dniem złożenia wspólnego zeznania podatkowego.

Ten sposób opodatkowania łącznych dochodów małżonków nie jest jednakże możliwy w sytuacji, gdy jeden z małżonków był opodatkowany w sposób ryczałtowany, chyba że ryczałtem objęte były wyłącznie dochody z tytułu najmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, a umowy te nie zostały zawarte w ramach działalności gospodarczej.

Małżonkowie, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Polska państwie UE bądź w państwie EOG lub Szwajcarii, jak też małżonkowie, z których jeden jest polskim rezydentem podatkowym, a drugi jest rezydentem innego niż Polska państwa UE lub innego państwa EOG albo Szwajcarii - mogą podlegać w Polsce wspólnemu opodatkowaniu – na zasadach określonych w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych – jeśli w naszym kraju osiągnęli podlegające opodatkowaniu przychody w wysokości co najmniej 75% wszystkich uzyskanych w roku podatkowym przychodów i udokumentowali certyfikatem rezydencji swoje miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Nie trzeba składać 2 podpisów na małżeńskim PIT. Wystarczy, że podpisze się na nim mąż albo żona. Podpis jednego małżonka jest traktowany na równi ze złożonym przez niego oświadczeniem o upoważnieniu go przez współmałżonka do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie. Oświadczenie takie jest składane pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznanie.

Nie ma też już obowiązku składania w urzędzie skarbowym papierowych pełnomocnictw do wystąpienia małżeńskiego PIT przez Internet. ■

Uwaga na fałszywe wezwania!

Ostrzegamy przed oszustami, którzy próbują wyłudzić pieniądze od obywateli.

Oszuści rozsyłają nieuzasadnione, fałszywe wezwania do zapłaty kwot pieniężnych, na wskazane konta bankowe, np. jako kary za zakup nielegalnego tytoniu. W pismach, jako wystawiający wezwanie, podany jest np. nieistniejący Urząd Celny I w Krakowie. Konto jest fałszywe i nie należy do Izby Celnej w Krakowie (prawidłowy numer konta jest podany na stronie internetowej izby – www.krakow.ic.gov.pl), podobnie jak nr kont innych właściwych organów dostępne są na ich stronach www. **Służba Celna nigdy nie zwraca się do obywateli z żądaniem wpłaty jakichkolwiek kwot bez uprzedniego przeprowadzenia odpowiedniego postępowania** celnego, podatkowego lub karnego skarbowego, w którym od momentu jego wszczęcia obywatel ma prawo uczestniczyć jako strona.

Żądanie zapłaty określonej kwoty przez obywatela wynika zawsze z decyzji lub postanowienia organu, wyroku sądu czy mandatu. W przypadku egzekucji wystawiane są upomnienia, tytuły wykonawcze lub wezwania do zapłaty nieuregulowanych mandatów. Prawidłowo wystawione ww. dokumenty zawsze zawierają podpis ze wskazaniem osoby reprezentującej organ, jej funkcji/stanowiska/stopnia służbowego. ■

Nowa koncepcja weryfikacji prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych

Kontrole w siedzibie przedsiębiorcy będą podejmowane przez **urzędy** skarbowe tylko wówczas, gdy z przeprowadzonych analiz wynika wysokie prawdopodobieństwo uchylania się od realizowania zobowiązań podatkowych lub gdy pojawiają się wątpliwości, których nie udało się wyjaśnić w inny sposób. Minister Finansów przedstawił **nową koncepcję** weryfikacji prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych.

Nowy **system** weryfikacji prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych będzie skonstruowany w taki sposób, aby przede wszystkim uwzględnił potrzeby rzetelnych przedsiębiorców, a przez to pozytywnie wpływał na pobór należności budżetu państwa.

System ten oparto na zalecanym przez OECD i Komisję Europejską modelu prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych (*Compliance Model*), który skupia się na właściwym ukierunkowaniu działań, w tym kontroli podatkowych i wskazuje zarządzanie ryzykiem jako podstawę działań administracji podatkowej podejmowanych wobec podatników.

W ramach tego modelu kontrole w siedzibie przedsiębiorcy będą podejmowane jako działanie ostateczne, czyli wówczas, gdy z przeprowadzonych analiz wynika wysokie ryzyko unikania opodatkowania lub nie udało się wyjaśnić wątpliwości w inny sposób. Kontrole takie, co do zasady, nie dotyczą podmiotów o niskim poziomie ryzyka powstania uszczupień podatkowych, np. podatników korzystających z ryczałtowych form opodatkowania oraz są ukierunkowane na weryfikację okresów bieżących.

Jednocześnie **wskazano**, że miernik skuteczności jest miernikiem oceniającym trafność analiz ryzyka, w oparciu o które prowadzone są działania **administracji** podatkowej. Nie istnieją zatem przyczyny, dla których pracownicy kontroli podatkowej dążyliby do ustalenia jak największych nieprawidłowości w rozliczeniach podatników. ■

”

Weryfikacja prawidłowości wypełniania obowiązków podatkowych będzie skupiona na „ryzykownych” przedsiębiorcach...

Kierunkowe założenia nowej Ordynacji podatkowej

Komisja Kodyfikacyjna Ogólnego Prawa Podatkowego przygotowała **kierunkowe założenia** nowej Ordynacji podatkowej.

Skodyfikowane **przepisy** ogólnego prawa podatkowego mają służyć realizacji dwóch podstawowych celów:

- ochronie praw podatnika oraz
- zwiększeniu skuteczności i efektywności wymiaru i poboru podatków.

Komisja zachęca do zapoznania się z treścią opracowanego dokumentu i oczekuje na ewentualne propozycje i opinie. Można je kierować za pośrednictwem usługi „Pismo ogólne” ePUAP Ministerstwa Finansów, tytułując „Wniosek do Komisji Kodyfikacyjnej Ogólnego Prawa Podatkowego”. ■

Usługi rekreacyjne a VAT

Minister Finansów wyjaśnił, że stawkę obniżoną VAT stosuje się, na podstawie art. 41 ust. 2 w związku z poz. 186 załącznika nr 3 do ustawy o VAT, do usług związanych z rekreacją (wyłącznie w zakresie wstępu), co oznacza, że objęte tym przepisem są tylko te świadczenia, które normalnie (typowo) wchodzą do tych usług.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT opodatkowaniu ww. podatkiem podlegają odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju. Stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy o VAT przez dostawę towarów, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, rozumie się przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel.

Jednocześnie w świetle art. 8 ust. 1 ww. ustawy o VAT, świadczeniem usług jest każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej

niemającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów w rozumieniu art. 7 ustawy.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy o VAT stawka podatku wynosi 22%, przy czym stosownie do art. 146a pkt 1 ustawy stawka ta, w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2016 r., wynosi, **co do zasady, 23%**.

Na mocy art. 41 ust. 2 ustawy o VAT, dla towarów i usług wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy, stawka podatku wynosi 7% (zgodnie z art. 146a pkt 2 ustawy w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. **do dnia 31 grudnia 2016 r.** stawka ta, co do zasady, wynosi **8%**).

Pod pozycją 186 wspomnianego załącznika nr 3 do ustawy wskazano „Pozostałe usługi związane z rekreacją – wyłącznie w zakresie wstępu” – bez względu na symbol PKWiU.

Pozycja 186 załącznika nr 3 do ustawy o VAT stanowi uzupełnienie regulacji zawartych w pozycjach 179, 182–185 tego załącznika, które wyznaczają zakres stosowania obniżonej stawki podatku dla niektórych usług związanych m.in. z rekreacją.

Powyższe pozycje dotyczą:

- poz. 179 - usług związanych z działalnością obiektów sportowych - PKWiU 93.11.10.0;
- poz. 182 - usług kulturalnych i rozrywkowych – wyłącznie w zakresie wstępu:
  - na widowiska artystyczne, włączając przedstawienia cyrkowe,
  - do obiektów kulturalnych

– bez względu na symbol PKWiU;

- poz. 183 – usług związanych z rozrywką i rekreacją #8722; wyłącznie w zakresie wstępu do wesotych miasteczek, parków rozrywki, na dyskoteki, sale taneczne – bez względu na symbol PKWiU;
- poz. 184 – usług bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostałych usług w zakresie kultury – wyłącznie w zakresie wstępu – bez względu na symbol PKWiU;
- poz. 185 – wstępu na imprezy sportowe – bez względu na symbol PKWiU.

Przepisy ustawy o VAT nie zawierają definicji pojęcia rekreacja. Słownik Języka Polskiego (www.sjp.pwn.pl) definiuje rekreację jako „aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu”, Wielki Słownik Języka Polskiego (<http://www.wsjp.pl/>) za rekreację uznaje „ruchową aktywność w czasie wolnym od pracy, mającą służyć zdrowiu i dobremu samopoczuciu”, „Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych z almanachem”

Władysława Kopalińskiego (Świat Książki, Warszawa 2000) definiuje rekreację jako „odpoczynek, rozrywka, wytchnienie, pochodzące od łacińskiego „recreatio”, czyli powrót do zdrowia, sił”.

Mając na uwadze powyższe definicje oraz brzmienie poz. 179, 182–185 załącznika nr 3 do ustawy o VAT, należy – na po-

trzeby stosowania art. 41 ust. 2 w związku z poz. 186 załącznika nr 3 do ustawy – uznać za rekreację różne formy aktywności mające służyć wypoczynkowi i zdrowiu. Tak rozumiana rekreacja obejmuje w szczególności zajęcia takie jak **fitness czy aerobik**, ale również taką aktywność jak np. **korzystanie z sauny**.

Należy też zwrócić uwagę, że **ustawodawca objął obniżoną stawką podatku VAT w wysokości 8% pozostałe usługi związane z rekreacją, lecz wyłącznie w zakresie wstępu.** Ustawodawca nie określił jednak ani form ani kategorii „wstępu”, do których ma zastosowanie obniżona stawka podatku w wysokości 8%.

Słownik Języka Polskiego (www.sjp.pwn.pl) definiuje pojęcie wstępu wskazując m.in., że jest to „możliwość wejścia gdzieś, prawo uczestniczenia w czymś”. Zatem pod pojęciem „wstępu” w rozumieniu poz. 182–186 załącznika nr 3 do ustawy o VAT należy rozumieć **możliwość wejścia gdzieś, prawo uczestniczenia w czymś, przy czym nie ma znaczenia forma biletu (lub opłaty)**, tzn. czy jest to jednorazowy **bilet, czy też karnet** upoważniający do kilku wejść. Dodatkowo należy zauważyć, że wejścia (wstępu) nie można kojarzyć tylko z możliwością wejścia np. do określonego miejsca (pomieszczenia). Ze wstępem w rozumieniu tych przepisów związane jest określone **świadczenie (typowe dla danego obiektu)**. I tak np. z nabyciem biletu wstępu do teatru związana jest możliwość obejrzenia przedstawienia, w przypadku parku rozrywki – możliwość korzystania z określonych urządzeń, sali tanecznej – możliwość tańczenia, na imprezę sportową – możliwość obejrzenia rozgrywanych na danym obiekcie zawodów, „na siłownię” – możliwość wykonywania ćwiczeń siłowych przy wykorzystaniu znajdujących się na jej terenie przyrządów, do parku narodowego – możliwość oglądania obiektów przyrodniczych znajdujących się na jego terenie.

Tym samym, **nie ma uzasadnienia dla zawężania stosowania stawki obniżonej związanej ze wstępem do biernego uczestnictwa w danym przedsięwzięciu, a więc wyłącznie do wejścia do danego obiektu bez możliwości korzystania z urządzeń tam się znajdujących, jeżeli korzystanie z tych urządzeń wiąże się z typowym użytkowaniem danego obiektu w ramach wstępu do tego obiektu** (tak jak np. wstęp „na siłownię” czy do parku rozrywki) – por. [wyrok](#) Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 stycznia 2014 r. sygn. akt I FSK 311/13. W tym wyroku NSA zauważył m.in., że: „(...) sformułowanie „usługi związane z rekreacją – wyłącznie w zakresie wstępu” odnosi się do kart wstępu na siłownię, które upoważniają do korzystania z urządzeń i przyrządów

Dostawy towarów i świadczenie usług, które nie mieszczą się w pojęciu wstępu, są opodatkowane na zasadach ogólnych – stawką 23%.

tam się znajdujących. Natomiast **sformułowanie „wyłącznie w zakresie wstępu” należy rozumieć w ten sposób, że wszystkie usługi świadczone przez siłownię, które nie są związane z normalnym typowym jej użytkowaniem, takie jak usługi restauracyjne na terenie klubu, zakup napojów, odżywek, czy też usługi instruktora, nie są objęte stawką obniżoną.** Opodatkowane są zaś stawką podstawową.” (pkt 4.5 uzasadnienia).

Minister podzielił stanowisko zawarte w [ww. wyroku](#) co do opodatkowania usług w zakresie wstępu, mając jednak na uwadze, że dostawy towarów i świadczenie usług, które nie mieszczą się, zgodnie z zaprezentowaną przez NSA wykładnią, w pojęciu wstępu, są opodatkowane na zasadach ogólnych.

Co do zasady różnicowanie ceny biletu wstępu np. w zależności od rodzaju usług związanych z rekreacją, do skorzystania z których dany bilet uprawnia (np. centrum rekreacyjne, w którym są różne „strefy”: basen do pływania – jedna strefa, baseny rekreacyjne obejmujące m.in. zjeżdżalnię, „sztuczną rzekę” itp. – druga strefa, siłownia i sale do ćwiczeń grupowych – trzecia strefa), **nie ma wpływu na wysokość stawki podatku, która ma zastosowanie do ich sprzedaży.** ■

Interpretacja ogólna MF z 2.12.2014 r., nr PT1/033/32/354/LJU/14

Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji podatkowych składanych elektronicznie

Aby upoważnić inną osobę, np. doradcę, do podpisywania deklaracji podatkowych składanych elektronicznie, stosuje się formularz załączony do [rozporządzenia](#) Ministra Finansów z dnia 15 grudnia 2014 r. w sprawie wzoru pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz wzoru zawiadomienia o odwołaniu tego pełnomocnictwa.

Rozporządzenie to weszło w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Określa ono:

- wzór pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz
- wzór zawiadomienia o odwołaniu pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej. ■

Apel do wynajmujących lokal na automaty do gier hazardowych

Służba Celna przypomina, że automaty i urządzenia do gier mogą być eksploatowane tylko przez podmioty posiadające koncesję lub zezwolenie na prowadzenie takiej działalności w konkretnej lokalizacji wydane do końca 2009 r. Urządzającym gry jest osoba posiadająca tytuł prawny do automatu (właściciel automatu), jak również może nim być osoba dzierżawiąca automat, osoba wynajmująca powierzchnię pod automat, jak też każda inna czerpiąca korzyści z tego rodzaju nielegalnej działalności (właściciel lokalu, stacji paliw, sklepu, pubu, kafejki internetowej, osoba obsługująca automat itd.).

Obowiązujące przepisy:

- na mocy art. 107 § 1 Kodeksu karnego skarbowego zabronione jest urządzenie lub prowadzenie gier na automatach wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych, pod groźbą kary grzywny albo kary pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie.
- Osoba urządzająca lub prowadząca gry na automatach wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych podlega również karze pieniężnej w wysokości 12 tys. złotych od każdego automatu. Dotyczy to także właścicieli lokali, którzy wynajmują powierzchnie organizatorom gier.

Działania Służby Celnej przeciw urządzaniu nielegalnych gier na automatach:

- zatrzymywanie automatów, na których urządzone są w sposób nielegalny gry,
- likwidacja działalności w zakresie nielegalnego urządzania lub prowadzenia gier na automatach,
- ściganie osób urządzających nielegalne gry oraz właścicieli lokali umożliwiających prowadzenie nielegalnej działalności w tym zakresie,
- nakładanie sankcji karnych skarbowych oraz kar administracyjnych,
- egzekwowanie wymagalnego zadłużenia z tytułu kary grzywny lub kary pieniężnej z posiadanego majątku dłużnika,
- współpraca z inspekcjami sanitarnymi, nadzoru budowlanego, policją i strażą pożarną.

Służba Celna apeluje do wynajmujących swoje lokale dla osób urządzających lub prowadzących gry na automatach wbrew przepisom ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, aby wypowiedzieli umowy najmu w trybie natychmiastowym ze względu na prowadzenie tej działalności niezgodnie z ustawą o grach hazardowych. W przeciwnym wypadku, w sytuacji kontroli dokonywanej przez Służbę Celną, wynajmujący z mocy prawa znajdzie się w gronie osób uznanych za organizatorów gier na automatach i zostanie obciążony karą administracyjną w wysokości 12.000 zł od jednego automatu. ■

Odszkodowanie z tytułu rękojmi

Jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy albo obniżeniu ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. Zasady te stosuje się stosuje się odpowiednio w razie dostarczenia rzeczy wolnej od wad zamiast rzeczy wadliwej albo usunięcia wady przez sprzedawcę.

Fakt, że odszkodowanie w granicach ujemnego interesu umownego należy do reżimu rękojmi, jest korzystny dla klienta, gdyż dochodzenie odszkodowania nie jest zależne od winy sprzedawcy, a więc sprzedawca nie może uwolnić się od niej, wykazując, iż szkoda nie wynika z jego zawinionego zachowania. Ustawowa odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi za wady sprzedanej rzeczy oparta jest bowiem na zasadzie ryzyka, ma charakter zbliżony do absolutnego, tzn. sprzedaw-

ca w zasadzie nie może się z niej zwolnić, obciąża go ona niezależnie od tego, czy to on spowodował wadliwość rzeczy, czy ponosi w tym zakresie jakąkolwiek winę, a nawet czy w ogóle wiedział lub mógł wiedzieć o tym, że sprzedana rzecz jest wadliwa. Niezależnie od innych wymogów, kupujący dla skutecznego dochodzenia roszczenia o naprawienie szkody obowiązany jest wykazać, że kupiona rzecz miała wady, że poniósł szkodę, oraz że istnieje normalny związek przyczynowy między wadą a szkodą.

Odszkodowanie powinno pokryć również szkody w innych dobrach niż rzecz objęta odpowiedzialnością z tytułu rękojmi, jeśli były spowodowane przez wadę tej rzeczy.

Przykład:

Odszkodowanie w ramach rękojmi może obejmować m.in. wynagrodzenie szkody klienta w postaci opłaty w związku z kontaktem przez płatną infolinię w celu zainicjowania zawarcia umowy, osobistych kosztów dotarcia do sprzedawcy w celu negocjowania warunków umowy bądź do punktu handlowego czy serwisowego w celu odebrania towaru, kosztów przewozu i ubezpieczenia towaru (np. przy dowozie do sklepu), kosztów przechowania w razie np. zwłoki w odbiorze reklamowanego towaru o dużych rozmiarach), nakładów na rzecz w zakresie, w jakim nabywca nie skorzystał z nich (np. opłata za rejestrację czy przegląd techniczny pojazdu), wydatków związanych z dowodzeniem istnienia wady w chwili wydania towaru (np. sporządzenie ekspertyz przez niezależnych rzeczoznawców).

Dochodzenie odpowiedzialności odszkodowawczej w trybie rękojmi wiąże się z równoległą realizacją któregoś z uprawnień z rękojmi (tj. uprawnień kupującego – co do zasady do wyboru - do: żądania wymiany albo żądania naprawy bądź obniżenia ceny, bądź też odstąpienia od umowy). **Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.** Niezależnie więc od podstaw odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady rzeczy sprzedanej, naprawienia szkody doznanej z powodu wady rzeczy nabytej można także żądać na zasadach ogólnych z tytułu nienależytego wykonania zobowią-

zania (według art. 471 i nast. Kodeksu cywilnego o odpowiedzialności kontraktowej - w pełnym zakresie, czyli za cały uszczerbek majątkowy, wraz z utraconymi zyskami, wynikły z wad sprzedanego towaru) czy w niektórych przypadkach nawet w ramach odpowiedzialności odszkodowawczej deliktowej (jeśli do szkody doszło w wyniku czynu zabronionego sprzedawcy). Dlatego utrata uprawnień z tytułu rękojmi za wady w następstwie upływu terminów do skorzystania z nich (zatem po ich wygaśnięciu) nie powoduje utraty roszczeń odszkodowawczych z innych tytułów.

Przykład:

Kupujący, który utracił względem sprzedawcy ziemniaków uprawnienia z tytułu rękojmi, może domagać się od sprzedawcy na zasadach ogólnych odszkodowania obejmującego m.in. różnicę między fakturowaną a rzeczywistą wartością wadliwych ziemniaków, jeśli udowodni, że reklamowane przez niego wady występowały już w chwili wydania mu ziemniaków przez sprzedawcę¹.

Również jeżeli z powodu **wady prawnej** rzeczy sprzedanej kupujący złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy albo obniżeniu ceny, **może on żądać naprawienia szkody**, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, **choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności**, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy, zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł z nich korzyści, a nie otrzymał ich zwrotu od osoby trzeciej, oraz zwrotu kosztów procesu. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

Zasady te stosuje się odpowiednio w razie dostarczenia rzeczy wolnej od wad zamiast rzeczy wadliwej.

Ponadto norma kolizyjna art. 449¹⁰ Kodeksu cywilnego wskazuje, że kodeksowe przepisy o odpowiedzialności (przede wszystkim producenta) za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny nie wyłączają odpowiedzialności za szkody na zasadach ogólnych, za szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania oraz odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady i gwarancji jakości. ■

”

Dochodzenie odszkodowania z tytułu rękojmi nie jest zależne od winy sprzedawcy.

¹ Tak: orzeczenie Głównej Komisji Arbitrażowej z 23 stycznia 1987 r., nr DO-8694/86, OSPIKA 1988/3 poz. 71.

Umowna zmiana zakresu odpowiedzialności z tytułu rękojmi

Strony mogą odpowiedzialność z tytułu rękojmi rozszerzyć, ograniczyć lub wyłączyć. Generalnie przepisy określające reżim prawny odpowiedzialności za usterki przedmiotu sprzedaży mają więc charakter dyspozytywny – strony mogą w umowie uregulować w całości ten reżim, wyłączyć całkowicie bądź w pewnym zakresie stosowanie tych przepisów.

Przykład:

Strony mogą umownie np.:

- objąć odpowiedzialnością z tytułu rękojmi także wady, które nie są objęte rękojmią według przepisów Kodeksu cywilnego, np. wady, które powstały po przejściu niebezpieczeństwa na nabywcę;
- skracać albo wydłużać terminy dochodzenia uprawnień z tytułu rękojmi, jak też terminy, w których profesjonalny kupujący powinien dokonać aktów staranności i zawiadomić sprzedawcę o wadzie;
- wyłączyć niektóre uprawnienia kupującego w umowach między przedsiębiorcami – np. prawo żądania naprawy rzeczy;
- nawet całkowicie wyłączyć odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi w umowach między przedsiębiorcami, a wtedy jednostka handlowa – jeżeli nic innego nie postanowiono w umowie sprzedaży – może ponosić tylko np. odpowiedzialność odszkodowawczą za wady rzeczy z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania – na podstawie art. 471 Kodeksu cywilnego.

W przypadku sprzedaży między przedsiębiorcami (czyli podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą) przepisy dopuszczają, aby strony rozszerzyły, ograniczyły albo wręcz wyłączyły odpowiedzialność z tytułu rękojmi. Przedsiębiorca-nabywca powinien jednak dobrze się zastanowić nad ewentualną rezygnacją z rękojmi, gdyż skutkuje ona niemożnością zareklamowania wadliwego towaru u dostawcy.

Natomiast jeżeli kupującym jest konsument, ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest dopuszczalne tylko w przypadkach określonych w przepisach szczególnych. W wypadku umów z udziałem konsumentów można więc

jedynie poszerzyć zakres odpowiedzialności z tytułu rękojmi, natomiast ograniczenie lub wyłączenie tej odpowiedzialności dopuszczalne jest wyłącznie w przypadku, gdy przepis szczególnie taką możliwość wyraźnie przewiduje.

Przykład:

W umowie sprzedaży pomiędzy hurtownikiem i detalistą umownie wyłączono rękojmię za wady. Gdy reklamację złoży detaliście konsument – finalny nabywca danego towaru, to detalista będzie musiał ją rozpatrzyć. Hurtownik nie będzie zaś miał obowiązku rozpatrzenia reklamacji złożonej przez detalistę.

W rozumieniu kodeksowym zaś za „konsumenta” uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej (nie tylko zawierającą umowę) niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową¹. Chodzi więc przede wszystkim umowę, która nie stanowi typowego dla danego rodzaju działalności nabywcy sposobu przenoszenia dóbr i usług. W ujęciu kodeksowym konsumentem jest więc:

- osoba, która zawiera umowę w celach prywatnych (osobistych, rodzinnych),
- a także² osoba, która zawiera umowę w celu pośrednio tylko związanym z prowadzoną działalnością gospodarczą bądź zawodową (np. w zakresie wolnych zawodów lub umowy o pracę). Ustalenie, kiedy umowa jest bezpośrednio związana z prowadzoną działalnością, a kiedy jedynie pośrednio, a kiedy w ogóle, zależy od okoliczności konkretnego przypadku (np. ilość i rodzaj nabywanych towarów, adres, pod który towar ma być dostarczony, dotychczasowa praktyka kontraktowa). Cel pośrednio związany z działalnością mają te umowy, które nie mieszczą się w zakresie podstawowych czynności dokonywanych w ramach prowadzonej przez nabywcę działalności, lecz mają znaczenie dla tworzenia korzystnych warunków wykonywania tej działalności, np. zakup fachowej literatury.

Pojęcie konsumenta zostało wprowadzone z uwagi na brak bezpośredniego związku zawartej umowy z jego ewentualną działalnością gospodarczą czy zawodową.

Przepisy modyfikujące – od 25 grudnia 2014 r. – unormowania Kodeksu cywilnego (w tym definicję konsumenta³), zgodnie z wymogami dyrektywy o prawach konsumentów, umożliwiają stosowanie przepisów o ochronie konsumentów również do osób fizycznych, które dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działają także w celu niezwiązanym z tą działalnością, przy czym ten ostatni cel jest przeważający.

Ujęcie takie nie wyklucza objęcia ochroną właściwą dla konsumentów także profesjonalistów, o ile tylko występują oni w danej transakcji w takiej samej roli, jak każdy inny konsument (np. przy zakupie mebli, żarówki, odzieży). Prowadzi to do rozszerzenia ochrony przewidzianej przez przepisy o umowach zawieranych z konsumentami, ponieważ do tej pory istnienie związku między czynnością prawną a działalnością gospodarczą lub zawodową prowadzoną przez daną osobę pozbawiało ją takiej ochrony.

O tym, czy mamy do czynienia z umową zawieraną z konsumentem, decyduje zatem przeznaczenie nabywanej rzeczy w konkretnym przypadku. Aby skorzystać z ochrony norm prawa konsumenckiego, kupujący powinien wykazać, że umowa kupna-sprzedaży ma charakter konsumencki, a więc że nabywa daną rzecz w celach prywatnych bądź niezwiązanych bezpośrednio z jego działalnością gospodarczą lub zawodową.

Odrębne regulacje odnoszą się do szczególnych umów sprzedaży. Np. art. 770 § 1 Kodeksu cywilnego dotyczący sprzedaży komisowej przewiduje, że komisant nie ponosi odpowiedzialności za ukryte wady fizyczne rzeczy, jak również za jej wady prawne, jeżeli przed zawarciem umowy podał to do wiadomości kupującego. Jednakże wyłączenie odpowiedzialności nie dotyczy wad rzeczy, o których komisant wiedział lub z łatwością mógł się dowiedzieć. Przepisu tego nie stosuje się jednak, jeżeli kupującym jest konsument.

W każdym wypadku (zarówno gdy nabywcą jest konsument, jak i przedsiębiorca czy osoba nabywająca rzecz do celów zawodowych) **wyłączenie lub ograniczenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest bezskuteczne, jeżeli sprzedawca zataił podstępnie wadę przed kupującym** (tj. gdy sprzedawca umyślnie działał w celu utrudnienia wykrycia wady towaru przez nabywcę – np. wiedząc o istnieniu wady, zapewnił kupującego, że wady nie ma).

Uzgodnione między stronami wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi uniemożliwia nabywcy, zmuszonemu do wydania rzeczy osobie trzeciej, korzystanie z uprawnień z tytułu rękojmi. **Jeżeli jednak z powodu wady prawnej rzeczy sprzedanej kupujący jest zmuszony wydać rzecz osobie trzeciej, umowne wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi nie zwalnia sprzedawcy od obowiązku zwrotu otrzymanej ceny, chyba:**

”

Jeżeli kupującym jest konsument, ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest dopuszczalne tylko w przypadkach określonych w przepisach szczególnych.

- że kupujący wiedział, iż prawa sprzedawcy były sporne (a zatem miał świadomość ryzyka utraty rzeczy), albo
- że nabył rzecz na własne niebezpieczeństwo.

Jeśli więc nabywca w następstwie wady prawnej w ten sposób towar nabyty stracił, może żądać od sprzedawcy zwrotu ceny jako świadczenia nienależnego.

Przykład:

Nabywca może dochodzić od zbywcy zwrotu zapłaconej ceny w razie ujawnienia, że kupiony samochód pochodził z kradzieży i został zwrócony prawowitemu właścicielowi, choćby nawet w umowie sprzedaży wyłączono bądź ograniczono odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady.

¹ Zgodnie z art. 22¹ Kodeksu cywilnego w zmienionym od 25 grudnia 2014 r. brzmieniu. Zmiana tego przepisu stanowi doprecyzowanie nieścisłości, jakie pojawiły się na tle dotychczasowego jego brzmienia. W wyniku określenia, że drugą stroną czynności prawnej z osobą fizyczną, która ma być uznana za konsumenta ma być przedsiębiorca, usunięto wątpliwości, których źródłem jest aktualne brzmienie art. 221 Kodeksu cywilnego, że za konsumenta mogą być uznawane osoby fizyczne dokonujące między sobą czynności niezwiązane bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub zawodową. Należy jednak zauważyć, iż zmiana redakcyjna definicji nie wprowadza innej rzeczywistej zmiany stanu normatywnego.

² Inaczej niż w przypadku tzw. sprzedaży konsumenckiej regulowanej – do 24 grudnia 2014 r. – ustawą z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego.

³ Nowe brzmienie art. 22¹ Kodeksu cywilnego.

Biała Księga zamówień publicznych

Kierownictwo Ministerstwa Gospodarki przyjęło dokument „Biała Księga zamówień publicznych. Sprawozdanie z konsultacji z uczestnikami systemu zamówień publicznych poświęconych ocenie funkcjonowania prawa zamówień publicznych”.

Stanowi on zbiór rekomendacji, które zdaniem uczestników spotkań powinny być uwzględnione przy tworzeniu nowych regulacji w dziedzinie zamówień publicznych. Rekomendacje są rezultatem pracy zespołów eksperckich. ■

Cięcie stóp

Rada Polityki Pieniężnej postanowiła obniżyć stopy procentowe NBP o 0,5 punktu procentowego od 5 marca 2015 r.

Wynoszą one teraz:

- **stopa referencyjna – 1,5%** w skali rocznej;
- **stopa lombardowa – 2,5%** w skali rocznej;
- **stopa depozytowa – 0,5%** w skali rocznej;
- **stopa redyskonta weksli – 1,75%** w skali rocznej.

Następne posiedzenie RPP zaplanowano na 14-15 kwietnia 2015 r. ■

Rękojmia przy sprzedaży zwierząt

Czy sprzedawca zwierzęcia odpowiada z tytułu rękojmi za jego ułomności?

Generalnie przy sprzedaży zwierząt zastosowanie mają odpowiednio przepisy o rękojmi za wady rzeczy¹. Sprzedawca zwierzęcia (np. krowy, świnie, kozy, psa, kota, chomika, żywej ryby, papugi, kanarka) odpowiada zatem z tytułu rękojmi za jego wady fizyczne (np. ułomność, chorobę), jak i wady prawne na zasadach ogólnych.

Przy sprzedaży niektórych zwierząt – tj. koni, owiec i norek – zasady rękojmi za wady fizyczne ulegały dotąd pewnym modyfikacjom². Jednak na podstawie art. 44 pkt 21 ustawy o prawach konsumenta uchylone zostały z dniem 25 grudnia 2014 r. art. 570–572 Kodeksu cywilnego oraz – pośrednio – rozporządzenie Ministra Rolnictwa z 7 października 1966 r. w sprawie odpowiedzialności sprzedawców za wady główne niektórych gatunków zwierząt³. Przykładowo więc przedsiębiorstwo zajmujące się dostarczaniem zwierząt w celach hodowlanych ponosi odpowiedzialność za szkodę, jaką poniósł nabywca wskutek sprzedaży mu zwierząt nie nadających się do hodowli. Podstępne zatajenie przez sprzedawcę zwierząt wobec kupującego wad fizycznych

zwierząt może zaś skutkować odpowiedzialnością z czynu niedozwolonego sprzedawcy za szkodę wynikłą dla kupującego z wad fizycznych zwierząt także wówczas, gdy nie są to wady główne⁴. r. ■

¹ Choć zwierzęta nie są rzeczami, ale zgodnie z art. 1 zd. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt w sprawach w ustawie tej nieuregulowanych do zwierząt stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rzeczy.

² Określonym w art. 570-572 Kodeksu cywilnego oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z 7 października 1966 r. w sprawie odpowiedzialności sprzedawców za wady główne niektórych gatunków zwierząt (Dz.U. Nr 43 poz. 257).

³ Dz.U. Nr 43 poz. 257.

⁴ Tak: wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z 10 października 1974 r., sygn. akt II CR 508/74, LexPolonica nr 320020.

Ustawa o OZE

Ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (OZE) ma na celu rozwój wykorzystania OZE w Polsce.

Najważniejszą zmianą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów z zakresu wspierania OZE jest wprowadzenie w miejsce systemu świadectw pochodzenia energii, systemu aukcyjnego. Zgodnie z ustawą rząd ma decydować, ile energii odnawialnej potrzebuje.

Ustawa zawiera też rozwiązania promujące rozwój tzw. energetyki prosumenckiej, które polegają na zużywaniu wytwarzanej energii elektrycznej z OZE na potrzeby własne i sprzedawaniu jej nadwyżek do sieci elektroenergetycznej. Zgodnie z ustawą posiadacze przydomowych mikroinstalacji o mocy do 10 kW mają zagwarantowane odkupienie „zielonej” energii po cenie gwarantowanej i wyższej niż rynkowa.

Dzięki **ustawie** OZE możliwe będzie również wdrożenie schematu zoptymalizowanych mechanizmów wsparcia dla producentów energii elektrycznej z OZE ze szczególnym uwzględnieniem generacji rozproszonej opartej o lokalne zasoby OZE.

Priorytetowym celem **ustawy** jest zapewnienie realizacji celów w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii wynikających z dokumentów rządowych, tj. „Polityki energetycznej Polski do 2030 r.” oraz „Krajowego Planu Działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych” (KPD), jak również dalszej **koordynacji** działań organów administracji rządowej w tym obszarze. ■

8,6 mld euro z UE dla rolników w ramach PROW 2014-2020

Od 15 marca 2015 r. obowiązuje **ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020**. Na realizację programu, ukierunkowanego głównie na rozwój konkurencyjności i dochodowości w rolnictwie, Polska może wydać 8,598 mld euro z UE. Środki krajowe wyniosą ok. 4,915 mld euro.

Ustawa uwzględnia nowe podstawy i zasady realizacji polityki rozwoju obszarów wiejskich, wynikające z nowego podejścia do wspólnej polityki rolnej i określone w przepisach unijnych. W ustawie określono podmioty zaangażowane w realizację **PROW 2014-2020** oraz ich zadania, jak też podstawowe zasady przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy oraz pomocy technicznej. Nowe przepisy regulują także zasady doradzania podmiotom ubiegającym się o przyznanie pomocy oraz adresatom programu.

PROW 2014-2020 przewiduje np. wsparcie: transferu wiedzy do rolnictwa

i działalności informacyjnej, usług doradczych z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym oraz udziału w systemach jakości produktów rolnych. Program zakłada też m.in. **wspieranie inwestycji w gospodarstwach rolnych i przetwórstwie rolnym, przywracania potencjału produkcji rolnej zniszczonej przez klęski żywiołowe, a także tworzenia grup producentów i organizacji producentów**. W PROW 2014-2020 zapisano także np. **pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez młodych rolników oraz na otwarcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich**.

W ramach **programu** wsparcie uzyskują również inwestycje związane z **tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i oszczędzanie energii**. PROW 2014-2020 przewiduje także **płatności z tytułu zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych oraz dopłaty na rolnictwo ekologiczne**. Wspierane ma być również **tworzenie i funkcjonowanie grup zrzeszających m.in. rolników, przedsiębiorców i jednostki naukowe**, które będą wspólnie wprowadzać innowacyjne rozwiązania w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym. Ponadto program zakłada **pomoc dla inwestycji w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów**. ■

Jakość handlowa artykułów rolno-spożywczych pod kontrolą

Z dniem 13 grudnia 2014 r. weszła w życie **ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia**.

Nowelizacja ustawy o jhars daje możliwości **wstępu inspektorom Inspekcji** na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki w tym możliwość poruszania się po terenie, obiektach i pomieszczeniach, wstępu do środków transportu kontrolowanej jednostki i przeprowadzania ich oględzin, **legitymowania osób przebywających na terenie jednostki** kontrolowanej w trakcie kontroli, **żądania sporządzenia kserokopii i urzędowego tłumaczenia** na język polski dokumentów związanych z przedmiotem kontroli sporządzonych w innych językach, co na pewno wpłynie na usprawnienie kontroli, a także skrócenie czasu jej trwania.

Przepisy dotyczące **zabezpieczenia artykułów rolno-spożywczych** będących przedmiotem kontroli wpłyną również na efektywność kontroli. Do tej pory możliwość zabezpieczenia partii artykułów rolno-spożywczych była uzależniona od tego, czy jest to niezbędne dla dokonania kontroli, nowelizacja ustawy zezwala na realizację nadrzędnego celu ustawy, jakim jest ochrona interesów konsumentów poprzez uniemożliwienie przedostania się do obrotu artykułów rolno-spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej.

Istotną zmianą jest doprecyzowanie zakresu kontroli jakości handlowej o wina, napoje spirytusowe oraz inne artykuły rolno-spożywcze oznakowane ChNP, ChOG, GTS, także na produkty wprowadzone do obrotu pod nazwami odwotującymi się do zarejestrowanych nazw ChNP, ChOG, GTS.

Nowelizacja ustawy wprowadza możliwość stosowania zatwierdzonych technik automatycznej klasyfikacji tusz wołowych, a także określa sposób postępowania przy zatwierdzaniu technik (organizacja testu certyfikującego - Główny Inspektor JHARS, zatwierdzenie poprzez wydanie decyzji – minister właściwy do spraw rynków rolnych, ocena dokładności techniki – instytut badawczy prowadzący badania i analizy związane z jakością żywności) oraz reguluje sposób obciążania kosztami zainteresowanego podmiotu (z tytułu zatwierdzania techniki). Przepisy w zakresie klasyfikacji tusz wołowych zostały również dostosowane do wymagań rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, termin „bydło dojrzałe” – został zastąpiony wyrażeniem „bydło w wieku od 8 miesiąca życia”.

Zmiany w ustawie obejmą również **producentów jaj**, w związku z obowiązkiem **jednorazowego zgłoszenia do JHARS prowadzenia działalności** w zakresie czynności typowych dla zakładu pakowania jaj.

Zmiany w ustawie mają również na celu objęcie rolników, którzy prowadzą działalność polegającą na znakowaniu i pakowaniu jaj, obowiązkiem zgłoszenia wojewódzkiemu inspektorowi JHARS prowadzonej działalności, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Nowelizacja przepisów ustawy **znosi obowiązek informowania przed każdą dostawą** zainteresowanych państw członkowskich o podmiotach które uzyskały zwolnienie ze znakowania jaj oraz sankcję dla podmiotów, którym cofnięto zezwolenie, tj. 3-letni okres, po którym możliwe było ponowne uzyskanie uprawnień.

Nowelizacja ustawy uwzględni także zmiany dotyczące znakowania artykułów rolno-spożywczych. Od 13 grudnia 2014 r. zaczyna obowiązywać rozporządzenie (UE) 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, które reguluje sposób oznakowania środków spożywczych.

Minister właściwy do spraw rynków rolnych w drodze rozporządzenia **wyznaczy laboratoria referencyjne** w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (spośród laboratoriów GIJHARS) oraz określi przedmiot i rodzaj badań prowadzonych przez te laboratoria. Co pogłębi zaufanie kontrolowanych podmiotów do wyników badań laboratoryjnych oraz stosowanych metod. ■

Refundacja także dla niesolidnych płatników

Nowelizacja ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych ma na celu wsparcie osób niepełnosprawnych, które prowadzą działalność gospodarczą, także niepełnosprawnych rolników i rolników zobowiązanych do opłacania składek za niepełnosprawnego domownika, ubiegających się o refundację z PFRON składek na ubezpieczenie społeczne.

W dotychczasowym stanie prawnym warunkiem uzyskania refundacji było terminowe opłacenie ich w całości, a nawet krótkie przekroczenie terminu pozbawiało możliwości otrzymania refundacji. **Nowelizacja** pozwala na wyeliminowanie tej sytuacji i **obejmuje niedochowanie terminów określonych w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych i o ubezpieczeniu społecznym rolników, nie dłuższej jednak niż przekraczające 14 dni.**

Ponadto ustawa wprowadza dla ww. podmiotów możliwość umorzenia (w całości lub w części), rozłożenia na raty spłat bądź odroczenia terminu płatności, należności pieniężnych dotyczących zwrotu pomocy udzielonej w formie refundacji składek na ubezpieczenie społeczne oraz odsetek od nienależnie pobranych kwot dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych.

Ustawa pozwala także objąć korzystnym uregulowaniem należności pieniężne dotyczące zwrotu środków przyznanych na podstawie art. 25 ust. 3b ustawy nowelizowanej w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2007 r. i art. 25a ust. 5 w brzmieniu obowiązującym w roku 2008. ■

Osoba współpracująca, czyli kto?

Osoba współpracująca z osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest pojęciem z zakresu ubezpieczeń społecznych i wynika z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Właściwe rozumienie pojęcia osoby współpracującej może być potrzebne w razie sporów z ZUS w temacie:

- odmowy uznania przez ZUS okresu współpracy za okres podlegania ubezpieczeniu,
- korzystania z wypłaty zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego z tytułu współpracy,
- ustaleniu przez ZUS, że pomoc udzielana przez członka rodziny jest współpracą, a więc za okres ten należy odprowadzić składki do ZUS

Aby można było mówić o osobie współpracującej, muszą być spełnione łącznie następujące trzy przesłanki:

1. członek rodziny

Osoba taka musi być dla przedsiębiorcy małżonkiem (związki nieformalne nie mają tu znaczenia), dzieckiem własnym, dzieckiem drugiego małżonka, dzieckiem przysposobionym, rodzicem, macochą, ojczymem lub osobą przysposabiającą.

2. pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym

Na pozostawanie we wspólnym gospodarstwie domowym składają się następujące czynniki:

- wspólne zamieszkiwanie (ważne jest faktyczne wspólne zamieszkiwanie, a nie tylko zameldowanie, znaczenie może mieć natomiast adres zamieszkania podawany w rozliczeniach z urzędem skarbowym),
- stała i wzajemna ścisła współpraca w załatwianiu codziennych spraw związanych z prowadzeniem domu,
- niezarobkowanie i pozostawanie w związku z tym na całkowitym lub częściowym utrzymaniu osoby, z którą się gospodarstwo domowe prowadzi,

”

Nie jest współpracą np. zawarcie umowy o dzieło z członkiem rodziny.

- wspólne prowadzenie budżetu domowego, więź społeczno-gospodarcza między członkami rodziny.
Można natomiast uznać, że nie będzie we wspólnym gospodarstwie domowym z przedsiębiorcą jego dziecko zarobkujące, utrzymujące się z innych dochodów lub będące na utrzymaniu swojego współmałżonka, nawet jeżeli zamieszkuje razem z rodzicem.

3. współpraca przy prowadzeniu działalności gospodarczej

Żaden z przepisów prawa nie definiuje, jakim kryteriom winna odpowiadać współpraca przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej, należy w tym przypadku posłkować się orzeczeniami sądów.

Za współpracą przemawia:

- ekonomiczne znaczenie pomocy, istotny dla działalności gospodarczej ciężar gatunkowy działań współpracownika,
- czynności pomocy muszą charakteryzować się pewną systematycznością, stabilnością i zorganizowaniem,
- muszą odbywać się z dużą częstotliwością i zajmować znaczny czas,
- faktyczne wykonywanie współpracy (z wyroków sądowych: „Podjęcie współpracy przez kobietę w ciąży przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie przez nią świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem, jeżeli współpraca ta była faktycznie wykonywana”),
- takie współdziałanie małżonków przy przedsięwzięciu, które podwyższa dochody z tej działalności, stanowiące majątek wspólny małżonków, a bez tego współdziałania te dochody nie osiągałyby takiego pułapu,
- brak odpłatności za wykonywaną pracę, przy jednoczesnym partycypowaniu w dochodach z działalności gospodarczej,
- wykonywanie w ramach działalności prac, do których konieczne są określone uprawnienia, wykształcenie czy predyspozycje, będące w posiadaniu jedynie osoby

współpracującej (np. stałe prowadzenie pojazdu przez jednego ze współmałżonków w sytuacji, gdy drugi ze współmałżonków nie posiada prawa jazdy),

- sytuacja, w której nie jest możliwe udźwignięcie ciężaru prowadzonej działalności przez jedną osobę czy przez daną ilość osób zgłoszonych przy tej działalności (np. ze względu na konieczność przebywania w kilku miejscach, wykonywania równoległych czynności, czy też ze względu na dużą ilość wytwarzanych produktów czy świadczonych usług),
- stałe wykonywanie czynności, bez których przedsiębiorstwo nie mogłoby funkcjonować (np. wydawanie lub odbiór towaru, prowadzenie księgowości czy spraw pracowniczych, podpisywanie umów z klientami lub kontrahentami).

Nie jest współpracą:

- wykonywanie zwykłych obowiązków członków rodziny wynikających z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- zastępstwo w sytuacjach awaryjnych,
- wydarzenia o charakterze incydentalnym, okazjonalnym,
- samo posiadanie pełnomocnictwa (również notarialnego),
- działania o charakterze wtórnym, które nie są w bezpośrednim związku z przedmiotem działalności (np. samo wystawianie faktur jest realizacją obowiązku podatkowego).

Uwaga na wyjątki.

Jak mówi ustawa: *Jeżeli pracownik spełnia kryteria określone dla osób współpracujących, (...) dla celów ubezpieczeń społecznych jest traktowany jako osoba współpracująca.*

Oznacza to, że ZUS może starać się udowodnić mimo zawartej umowy o pracę, że jest to współpraca przy prowadzeniu działalności gospodarczej, a więc dla celów ubezpieczeń społecznych oskładkowana jest nie od wysokości wypłacanego wynagrodzenia (np. minimalne wynagrodzenie pracownicze), ale od minimalnej podstawy dla osób prowadzących działalność.

Ustawa zakłada wyłączenie: umowa o pracę w celu przygotowania zawodowego (zgodnie z definicją z Kodeksu pracy) nie jest współpracą.

Nie jest też współpracą zawarcie umowy o dzieło z członkiem rodziny (przy założeniu spełnienia warunków do umowy o dzieło) – ustawa nie przewiduje odrębnego traktowania takiej umowy, jak jest w przypadku umowy o pracę. ■

K. Kasza

Od kwietnia nowa wysokość składki wypadkowej!

1 kwietnia br. wchodzi w życie rozporządzenie zmieniające stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Zgodnie z ustawą płatnicy składek podzieleni są na dwie grupy:

- zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych,
- zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych.

Dla wszystkich płatników składek, zgłaszających do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych, stopa procentowa składki na to ubezpieczenie jest taka sama i wynosi 50% najwyższej stopy procentowej, ustalonej na dany rok składkowy dla grupy działalności. W nowym roku składkowym, rozpoczynającym się od 1 kwietnia 2015 r., dla tych płatników składek będzie ona niższa i wyniesie 1,80% (teraz było to 1,93%).

O ostatecznej wysokości stopy procentowej składki dla płatników, którzy zgłaszają do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 osób i byli zobowiązani do

składania ZUS IWA za 3 ostatnie lata kalendarzowe, decydować będzie zarówno stopa procentowa ustalona dla grupy działalności, jak i indywidualny wskaźnik korygujący ustalany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Pozostali płatnicy składek samodzielnie ustalają stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe. Wynosi ona tyle, co stopa procentowa określona dla grupy działalności, do której płatnik należy. Wszyscy płatnicy składek zobowiązani do samodzielnego ustalania wysokości stopy procentowej tej składki, zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych, powinni przed przekazaniem dokumentów rozliczeniowych za kwiecień 2015 r. **zweryfikować** wysokość stopy procentowej składki, ustaloną od 1 kwietnia 2015 r. dla grupy działalności, do której należą z uwagi na swój rodzaj działalności wg PKD.

Kategorie ryzyka dla poszczególnych grup działalności ustala się na podstawie danych z GUS za 3 ostatnie lata kalendarzowe (dostępnych 31 stycznia danego roku), na okres nie dłuższy niż 3 lata składowe – **od 1 kwietnia 2015 roku zaczną obowiązywać nowe kategorie ryzyka i przyporządkowane im stopy procentowe składki na ubezpieczenie wypadkowe**. Kategorie ryzyka dla grup działalności ustala się w zależności od częstości wypadków przy pracy, liczby osób poszkodowanych, stwierdzonych chorób zawodowych oraz zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Tę samą kategorię ryzyka i tę samą stopę procentową składki zachowało 28 grup działalności. Wzrost kategorii ryzyka i tym samym wzrost stopy procentowej składki dotyczy 8 grup (m.in. górnictwa ropy naftowej i gazu ziemnego, rybactwa, czy poligrafii) natomiast w przypadku 28 grup stopa procentowa na ubezpieczenie wypadkowe spadła (m.in. dla leśnictwa, wydobywania węgla kamiennego i brunatnego czy budownictwa). Najniższa stopa procentowa składki dotyczy organizatorów turystyki i wynosi obecnie 0,40% (dotychczas 0,67%). Najwyższa to 3,60% i dotyczy górnictwa ropy naftowej i gazu ziemnego. Do tej pory wynosiła 3,86% i obejmowała górnictwo węgla kamiennego i brunatnego. ■

Co stanie się ze zgubą?

Nowa ustawa o rzeczach znalezionych określa obowiązki i prawa znalazcy oraz przechowującego, zasady i sposób przyjmowania i przechowywania rzeczy znalezionych, sposób poszukiwania osób uprawnionych do ich odbioru.

Reguluje też zasady przechowywania pieniędzy, papierów wartościowych i kosztowności oraz postępowania z przedmiotami o wartości historycznej, naukowej i artystycznej, czyli dobrami kultury. Nowe regulacje przewidują m.in., że na staroście

”

Znalazca może żądać znaleźnego w wysokości 1/10 wartości rzeczy.

spoczywa obowiązek przyjmowania i przechowywania rzeczy znalezionych. **100 zł to minimalna wartość rzeczy znalezionej, pieniędzy lub papierów wartościowych, która musi być oddana, a informację o jej znalezieniu starosta musi podać do publicznej wiadomości.** Jeżeli wartość rzeczy przekroczy 100 zł, a nie będzie możliwości doręczenia wezwania do odbioru osobie uprawnionej, to starosta wywiesi wezwanie w starostwie oraz zamieści ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej. Jeśli wartość przekroczy 5 tys. zł, będzie miał ponadto obowiązek opublikować ogłoszenie w dzienniku lokalnym lub ogólnopolskim.

Wyjątkiem ma być sytuacja, gdy rzecz została znaleziona w budynku publicznym bądź środkach komunikacji, np. autobusie. W takim przypadku znalazca powinien oddać zgubę zarządcy budynku lub przewoźnikowi.

Rzecz, której posiadanie wymaga pozwolenia (m.in. amunicja, broń, materiały wybuchowe), należy niezwłocznie oddać Policji.

Ponadto nowa **ustawa** przewiduje, że jeśli rzecz nie zostanie odebrana w ciągu roku od doręczenia wezwania bądź – w przypadku braku możliwości wezwania – w ciągu 2 lat od znalezienia, to stanie się własnością znalazcy.

Ustawa utrzymuje też zasadę zawartą w Kodeksie cywilnym, zgodnie z którą **znalazca może żądać znaleźnego w wysokości 1/10 wartości rzeczy.** Warunkiem będzie zgłoszenie roszczenia najpóźniej w chwili wydania rzeczy osobie uprawnionej do jej odbioru.

W **ustawie** przewidziano także utworzenie – prowadzonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – krajowego rejestru utraconych dóbr kultury. Obejmie

on wszystkie zabytki skradzione lub nielegalnie wywiezione za granicę. Od daty wpisu zabytku w rejestrze nie będzie można nabyć jego własności. ■

Działkowcy nie będą musieli usuwać altan

Zmienione Prawo budowlane ma chronić przed rozbiórką altany postawione na terenie rodzinnych ogrodów działkowych.

Jest konsekwencją orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 stycznia 2014 r. Orzeczenie to spowodowało, że działkowiec, który zbudował na działce obiekt w myśl prawa budowlanego (o właściwych wymiarach), ale niezgodnie z definicją altany przyjętą przez NSA (o innej konstrukcji), otrzymał nakaz rozbiórki.

Nowelizacja ustawy Prawo budowlane wychodzi naprzeciw problemowi ok. 900 tys. działkowców, którym groziłyby zarzut dopuszczenia się samowoli budowlanej. Umożliwi ona legalizację obiektów zagrożonych teraz rozbiórką, które będą spełniać wymagania zapisane w nowych przepisach.

Ustawa m.in. wprowadza definicję „altany działkowej” (do tej pory w porządku prawnym była tylko kategoria „altany”). Będzie to wolno stojący budynek rekreacyjno-wypoczynkowy lub inny obiekt pełniący taką funkcję położony na terenie działki w rodzinnym ogrodzie działkowym. Jego powierzchnia będzie mogła wynieść maksymalnie 35 m², a wysokość 4-5 m. Do powierzchni altan działkowych nie będą wliczane tarasy, werandy oraz ganki, jednak tylko w przypadku, gdy nie będą one przekraczały 12 m².

Zgodnie z ustawą postępowania niezakończony ostateczną decyzją o nakazie rozbiórki altan działkowych do dnia wejścia w życie nowelizacji zostaną umorzone. Jednocześnie w przypadku wątpliwości, czy dany obiekt budowlany spełnia kryteria altany działkowej, jego właściciel będzie mógł wystąpić do nadzoru budowlanego z wnioskiem o wydanie zaświadczenia potwierdzającego zgodność z nowymi przepisami. Za ten wniosek nie będzie pobierana opłata skarbowa. **Ponadto wygasną wydane już ostateczne decyzje o nakazie rozbiórki altan.** ■

Ułatwienia w budownictwie

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw zmierza do usprawnienia procesu budowlanego, w szczególności przez zniesienie obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę w stosunku do niektórych obiektów budowlanych.

Uproszczeniu i skróceniu procedury budowlanej służyć ma również m.in. rezygnacja z obowiązku załączania do projektu budowlanego oświadczeń o zapewnieniu dostaw energii, wody, ciepła i gazu, o warunkach przyłączenia do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych, elektroenergetycznych, telekomunikacyjnych oraz o możliwości dostępu do drogi publicznej. Przewidziano też ograniczenie zasady, zgodnie z którą roboty budowlane można rozpocząć na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę.

Nowelizacja rozszerza katalog obiektów budowlanych, których budowa wymagała będzie tylko zgłoszenia, a nie jak dotychczas – uzyskania pozwolenia na budowę. Zgłoszeniu podlegać będą w szczególności:

- **wolnostojące budynki mieszkalne jednorodzinne**, których obszar oddziaływania mieści się w całości na działce lub działkach, na których zostały zaprojektowane,
- **wolnostojące parterowe budynki gospodarcze**, w tym garaże, altany oraz przydomowe ganki i oranżerie (ogrody zimowe) o powierzchni zabudowy **do 35 m²**, przy czym łączna liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać dwóch na każde 500 m² powierzchni działki,
- **wolnostojące parterowe budynki rekreacji indywidualnej** o powierzchni zabudowy **do 35 m²**, przy czym liczba tych obiektów na działce nie może przekraczać jeden na każde 500 m² powierzchni działki,
- **wolnostojące parterowe budynki stacji transformatorowych** i kontenerowych stacji transformatorowych o powierzchni zabudowy do 35 m².

Do zgłoszenia budowy wolnostojącego budynku mieszkalnego jednorodzinnego z obszarem oddziaływania mieszczącym się w całości na działce, na której został

zaprojektowany, wolnostojącego parterowego budynku stacji transformatorowej i kontenerowej stacji transformatorowej o powierzchni zabudowy do 35 m² oraz sieci elektroenergetycznych obejmujących napięcie znamionowe nie wyższe niż 1 kV, sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych oraz telekomunikacyjnych, trzeba będzie dołączyć m.in. 4 egzemplarze projektu budowlanego, wraz z opiniami, uzgodnieniami, pozwoleniami i innymi dokumentami wymaganymi przepisami szczególnymi (zgłoszenie z projektem).

Ustawa wejdzie w życie 28 czerwca br., z wyjątkiem art. 1 pkt 34, który wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2016 r. ■

Większe bezpieczeństwo prac nad GMO i GMM w laboratoriach

30 marca 2015 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw. Jej celem jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ludzi oraz środowiska w kontekście prac laboratoryjnych z wykorzystaniem organizmów i mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO i GMM).

Ustawa wykonuje dyrektywę PE i Rady 2009/41/WE regulującą zamknięte użycie mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych. Doprecyzowuje też obowiązujące w Polsce przepisy, które budziły wątpliwości interpretacyjne.

Do ustawy wprowadzono nowe pojęcia. Chodzi np. o mikroorganizmy, mikroorganizmy genetycznie modyfikowane (GMM) i zamknięte użycie GMM oraz zakład inżynierii genetycznej. Zgodnie z nowymi przepisami utworzony zostanie rejestr tych zakładów. Ustawa doprecyzowuje również dotychczasowe definicje. Analogicznie do GMO ustawa wprowadza też rejestr zamkniętego użycia GMM oraz rejestr zamkniętego użycia GMO. Jednocześnie uszczegóławia i rozszerza zakres informacji, które w tym rejestrze będą

”

Utworzony zostanie rejestr zakładów inżynierii genetycznej oraz rejestr zamkniętego użycia mikroorganizmów genetycznie modyfikowanych.

zamieszczane i bezpłatnie udostępniane (część informacji może być zastrzeżona). Rejestr będzie prowadził Minister Środowiska. Podobnie jak w przypadku GMO, zamknięte użycie GMM będzie wymagało jego zgody.

Ustawa rozszerza też skład Komisji ds. GMO (nazwa tego organu opiniodawczo-radczygo Ministra Środowiska zmieniła się na Komisję ds. GMM i GMO). Do dotychczasowych 19 członków Komisji, m.in. przedstawicieli resortów i instytucji państwowych, przedsiębiorstw związanych z biotechnologią oraz organizacji ekologicznych, dołączyli Minister Spraw Wewnętrznych i szef ABW. Nowelizacja zapewni również udział społeczeństwa w postępowaniach m.in. o wydanie zgody na zamknięte użycie GMO i GMM. ■

Zaostrzenie kar dla kierowców

Nowelizacja Kodeksu karnego oraz niektórych innych ustaw wprowadza rozwiązania mające na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach oraz zadośćuczynienie ofiarom wypadków.

Dotyczą one w takim samym stopniu kierowców będących pod wpływem alkoholu, jak i środków odurzających. Kierowcy, którzy prowadzili w stanie nietrzeźwości, będą obowiązkowo pozbawiani przez sąd prawa jazdy. **Gdy zostaną złapani po raz pierwszy, utracą prawo jazdy na okres od 3 do 15 lat. Recydywiści – dożywotnio.**

Ponadto w stosunku do takich kierowców sąd będzie orzekał obowiązek wpłaty na Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej co najmniej 5 tys. zł (osoby złapane po raz pierwszy) lub co najmniej 10 tys. zł (osoby złapane ponownie).

Kierowcy, którzy po alkoholu spowodowali wypadek ze skutkiem śmiertelnym lub czyjeś kalectwo, będą musieli zapłacić na rzecz pokrzywdzonego lub jego najbliższych nawiązkę w wysokości co najmniej 10 tys. zł.

Osoby z orzeczonym zakazem prowadzenia pojazdów będą mogły, o ile sąd uzna, że nie zagrażają one bezpieczeństwu w komunikacji, po pewnym czasie usiąść za kierownicą samochodu, pod warunkiem, że będzie on wyposażony w tzw. blokadę alko-

holową. Urządzenie to ma uniemożliwić włączenie silnika, gdy poziom alkoholu w powietrzu wydychanym przez kierowcę wyniesie 0,1 mg alkoholu w 1 dm³. Jeżeli zakaz był czasowy, możliwe to będzie najwcześniej po upływie połowy czasu, na który orzeczono zakaz, a w przypadku zakazów dożywotnich – po upływie 10 lat.

Zgodnie z ustawą jazda bez prawa jazdy, które zostało wcześniej zabrane, została uznana za przestępstwo. Karą za jego popełnienie będzie grzywna, ograniczenie wolności lub do 2 lat więzienia. Z kolei osobom złapanym na prowadzeniu samochodu bez prawa jazdy, którego nigdy nie miały, grozić będzie – oprócz obowiązującej już sankcji grzywny – zakaz prowadzenia pojazdów.

Wyroki sądów w sprawach objętych nowelizacją będą mogły być publikowane w Biuletynach Informacji Publicznej.

Ponadto ustawa ta przewiduje m.in., że **za przekroczenie prędkości o ponad 50 km/h w terenie zabudowanym prawo jazdy będzie zatrzymywane na 3 miesiące. Taka sama sankcja ma grozić za przewóz w pojazdach większej liczby osób niż dozwolona.** Wyjątkiem będą autobusy wykorzystywane w publicznym transporcie zbiorowym w gminnych, powiatowych i wojewódzkich przewozach pasażerskich, o ile są w nich przewidziane miejsca stojące.

Z kolei **osoby, które w ciągu 2 lat od wydania prawa jazdy popełnią 3 wykroczenia lub jedno przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mają stracić uprawnienia do kierowania pojazdami.** ■

PROJEKTY

Projekt nowelizacji prawa rodzinnego

Proponowane przez rząd rozwiązania zakładają konsolidację w jednym projekcie kilku zagadnień związanych z szeroko pojętym prawem rodzinnym.

Przyjęty przez Radę Ministrów projekt założeń nowelizacji ustaw – Kodeks cywilny, Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw obejmuje między innymi

”

Za przekroczenie prędkości o ponad 50 km/h w terenie zabudowanym prawo jazdy będzie zatrzymywane na 3 miesiące.

kompleksowe zmiany w zakresie **ochrony praw osób niepełnosprawnych** wynikające z postanowień Konwencji ONZ z dnia 13 grudnia 2006 r. o prawach osób niepełnosprawnych. Polegają one na **zastąpieniu instytucji ubezwłasnowolnienia innymi, bardziej elastycznymi środkami**, dopasowanymi do indywidualnych potrzeb konkretnej osoby.

Proponowane rozwiązania odchodzą od modelu, w którym orzeczeniem sądowym pozbawia się osobę zdolności do czynności prawnych w zakresie określonym w sposób abstrakcyjny i luźno tylko powiązany ze stanem psychicznym tej osoby. Nowa regulacja ma także umożliwić kompleksowe rozpoznanie sprawy danej osoby w jednym postępowaniu.

Projekt założeń przewiduje także **nową instytucję tzw. pełnomocnictwa opiekuńczego**. Jego sens polega na tym, że osoba dorosła i sprawna psychicznie, w formie aktu notarialnego, może ustanowić konkretnego pełnomocnika, który byłby upoważniony do dokonywania w jej imieniu określonych czynności, w tym także o charakterze osobistym, gdyby doznała w przyszłości zaburzeń psychicznych.

Proponowane regulacje zakładają też **wdrożenie procedury wyrażania zgody przez sąd na umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w Polsce, orzeczonej na podstawie właściwych przepisów przez zagraniczny sąd lub inny właściwy zagraniczny organ. Oznacza to, że postępowanie będzie wszczynane z urzędu przez polski sąd opiekuńczy na podstawie wystąpienia zagranicznego sądu lub innego właściwego organu zagranicznego.** Właściwość sądu opiekuńczego uzależniona będzie od tego czy we wniosku o udzielenie zgody wskazano kandydatów na rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka czy też określoną placówkę opiekuńczo-wychowawczą, regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną albo interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Zmiany mają się ponadto przyczynić do zwiększenia efektywności postępowań opiekuńczych dzięki ujednoczeniu składu orzekającego w tych sprawach. Proponuje się wprowadzenie regulacji przewidującej jednorodny skład (jeden sędzia) we wszystkich sprawach opiekuńczych, z możliwym wyjątkiem w sprawach o przysposobienie. W tym drugim przypadku nie zachodzi bowiem kolizja w zakresie możliwości łączenia wniosków w sprawach opiekuńczych.

Projekt zawiera też **przepisy dostosowujące prawo krajowe do standardów Międzynarodowej konwencji o ochronie wszystkich osób przed wymuszonym zaginięciem**, przyjętej w dniu 20 grudnia 2006 r. w czasie 61 sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Konwencja obowiązuje od 23 grudnia 2010 r., Polska podpisała ją w 25 czerwca 2013 r. ■

Wydatki na obronę wzrosną do 2% PKB

Od 2016 roku wydatki z budżetu państwa na obronność wzrosną z obecnych 1,95 do 2% PKB. Ocenia się, że w następnym roku zapewni to dodatkowo ponad 800 mln zł na zakup nowoczesnego sprzętu dla wojska. Większe środki będą służyć m.in. implementacji bardzo nowoczesnych technologii, które muszą zagościć w naszym przemyśle obronnym.

Zwiększenie wydatków na armię zaproponowano w projekcie nowelizacji ustawy o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o finansach publicznych.

Przewidziano też m.in. zmiany dotyczące okresów planowania i programowania rozwoju Sił Zbrojnych RP. Założono wprowadzenie możliwości udzielania zaliczek na poczet realizacji zamówień wyłączonych spod ustawy o zamówieniach publicznych. Oznacza to stworzenie istotnego narzędzia umożliwiającego efektywną realizację zamówień mających priorytetowe znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa. ■

się w nich informacje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania serwisów internetowych. Ciasteczka umożliwiają także zapamiętywanie informacji o użytkowniku, dzięki czemu dany serwis może np. wyświetlać odpowiednio dopasowane reklamy.

Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym każdy właściciel serwisu internetowego ma obowiązek informowania użytkowników serwisu o plikach („cookies”), jakie w ramach realizacji funkcjonalności tego serwisu umieszczane są na komputerze użytkownika bez jego zgody. Wymaganiem jest przekazanie internaucie informacji o celu przechowywania i uzyskiwania dostępu do informacji zawartych w tych plikach, jak również o możliwości kontroli nad tym procesem w ustawieniach przeglądarki. Przechowywanie plików cookies dozwolone jest wyłącznie na podstawie zgody użytkownika wyrażonej przez odpowiednią konfigurację przeglądarki internetowej lub konfigurację świadczonej usługi. Zgłoszenia naruszeń można kierować do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej pod tym linkiem.

Spam

Spam to niechciana korespondencja masowo rozsyłana za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej takich jak poczta elektroniczna, telefon, fax, oraz komunikatory internetowe.

Zgodnie z Prawem telekomunikacyjnym zakazane jest używanie urządzeń, które automatycznie wysyłają informacje marketingowe, chyba że adresat uprzednio wyraził na to zgodę.

Zgłoszenia naruszeń można kierować do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, na następującej stronie.

Ponadto, zgodnie z ustawą o świadczeniu usług drogą elektroniczną zakazane jest również przesyłanie niezamówionej informacji handlowej skierowanej do oznaczonego odbiorcy będącego osobą fizyczną za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej.

Informacje na temat postępowania w przypadku otrzymania spamu dostępne są pod tym linkiem w dziale „Ochrona przed spamem – jakie mamy prawa i gdzie zgłosić problem?” – ścieżka dostępu: „Strona główna > Konsument > Porady konsumentckie > Pytania i odpowiedzi > Konsument w sieci”. Dane kontaktowe do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dostępne są w tym miejscu.

PORADY

Spam i cookies – Twoje prawa, Twój wybór

Masz zapchaną skrzynkę mailową przez ogłoszenia marketingowe lub oferty handlowe, których nigdy nie zamawiałeś i które Cię nie interesują? Właściciel odwiedzanego przez Ciebie serwisu internetowego nie zawiadamia o używanych przez niego plikach cookies? MAC informuje o tym, jak reagować w takich sytuacjach i do kogo zwracać się o pomoc.

Ciasteczka (pliki „cookies”)

Cookies to niewielkie pliki tekstowe, które są wysyłane przez odwiedzany przez nas serwis internetowy do naszego urządzenia (np. komputera albo telefonu). Znajdują

Przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa w Internecie można zgłaszać także:

- do zespołu CERT Polska. Informacje na temat zgłaszania spamu [dostępne są pod następującym linkiem](#).
- do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych – kwestie dotyczące naruszeń prywatności [na tej stronie](#).
- na policję lub do prokuratury wraz z wnioskiem o ukaranie sprawcy wykroczenia na podstawie art. 24 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną. ■

AKTUALNOŚCI

Nowe e-usługi MSW

1 marca zmieniła się funkcjonalność portalu [obywatel.gov.pl](#). Na stronie zostały udostępnione e-usługi, dzięki którym możemy m.in. sprawdzić swoje dane w rejestrach PESEL i dowodów osobistych. Nie wychodząc z domu, możemy także ustalić, czy nasz dowód osobisty jest już gotowy do odbioru.

Sprawdź swoje dane w rejestrze PESEL

Każdy może [sprawdzić](#) swoje własne dane znajdujące się w rejestrze PESEL przez Internet. Trzeba jednak posiadać profil zaufany na platformie ePUAP, który pozwoli nam potwierdzić tożsamość osoby korzystającej z usługi. Należy pamiętać, że dzięki usłudze można sprawdzić tylko własne dane. Usługa jest bezpłatna.

Sprawdź swoje dane w Rejestrze Dowodów Osobistych

Każdy obywatel może [sprawdzić](#) przez Internet swoje własne dane, które znajdują się w Rejestrze Dowodów Osobistych. Tak jak w przypadku usługi sprawdzenia danych w rejestrze PESEL, trzeba posiadać profil zaufany na platformie ePUAP. Dzięki usłudze można sprawdzić tylko własne dane. Ta [usługa](#) również jest bezpłatna.

Sprawdź, czy dowód jest unieważniony

Każdy może [sprawdzić](#) przez Internet, czy dowód osobisty jest już unieważniony. Dzięki usłudze można sprawdzić jedynie dowody osobiste, które zostały wydane w Polsce. Może to być przydatne w sytuacjach, gdy musimy:

- sprawdzić, czy Twój zagubiony dowód jest już w wykazie unieważnionych dowodów,
  - sprawdzić dowód osobisty innej osoby, żeby upewnić się, czy nie posługuje się unieważnionym dokumentem.
- Aby skorzystać z usługi, trzeba posiadać profil zaufany na platformie ePUAP. Usługa jest bezpłatna.

Sprawdź, czy Twój dowód osobisty jest gotowy

Nie musimy już wychodzić z domu, by sprawdzić czy nasz dowód osobisty jest gotowy do odbioru. Wystarczy wejść na [stronę](#) i wpisać numer zawarty na potwierdzeniu złożenia wniosku, który wcześniej otrzymaliśmy w urzędzie. Odpowiedź od razu pojawi się na ekranie. [Usługa](#) jest bezpłatna i nie wymaga dodatkowego logowania.

W kolejnych miesiącach serwis [obywatel.gov.pl](#) będzie rozwijany o kolejne informacje i e-usługi dla obywateli. Dotychczasowa strona informacyjna programu pl.ID (wraz ze wszystkimi informacjami dla urzędników) została przeniesiona pod adres [plid.obywatel.gov.pl](#).

Akty urodzenia, małżeństwa i zgonu

1 marca br. ruszył System Rejestrów Państwowych, który połączył w jeden system najważniejsze polskie rejestry. Dzięki [integracji](#) baz PESEL, dowodów osobistych oraz aktów stanu cywilnego, adres zameldowania nie decyduje już o właściwości urzędu, w którym chcemy załatwić swoją sprawę. Do tej pory każda gmina pracowała na odrębnym, fragmentarycznym systemie. Urzędnicy gromadzili i mogli korzystać tylko z informacji, które dotyczyły mieszkańców ich gminy. Od 1 marca pracownicy urzędów gmin oraz urzędów stanu cywilnego rozpoczęli pracę z nowym, zintegrowanym, **dostępnym dla wszystkich gmin**, centralnym Systemem Rejestrów Państwowych (SRP).

Tego samego dnia weszła w życie nowa ustawa Prawo o aktach stanu cywilnego wprowadzająca elektroniczny sposób prowadzenia [rejestracji](#) stanu cywilnego. Dzięki zmianom powstała ogólnopolska baza aktów stanu cywilnego, która od 1 marca br. będzie sukcesywnie napełniana. Oznacza to, że dokumenty możemy odebrać w dowolnym urzędzie stanu cy-

wilnego na terenie kraju, jednak czas oczekiwania na otrzymanie odpisu danego aktu stanu cywilnego będzie zależał od tego, do którego USC zostanie złożony wniosek. Dokument zostanie wydany w ciągu 7 dni roboczych, jeżeli wniosek zostanie złożony do USC przechowującego akt i w ciągu 10 dni roboczych, jeżeli wniosek zostanie złożony do innego urzędu. Na stronie MSW zamieszczono informacje dotyczące nowych przepisów.

Nowe dowody osobiste

Obywatele, którzy złożą wniosek o wydanie dowodu osobistego po 1 marca br., otrzymają swój dokument na nowym wzorze. Wniosek o wydanie dowodu składamy na zmienionym, bardziej przejrzystym wniosku. Na stronie MSW są nowe wzory wniosków oraz przykłady wypełnionego formularza, zarówno o wydanie dowodu, jak i zgłoszenia utraty lub uszkodzenia dokumentu. Znajduje się tam także opis, jak należy postępować w razie utraty bądź uszkodzenia dowodu osobistego oraz co zrobić, gdy znaleźliśmy cudzy dokument. Na stronie znalazły się też informacje o zabezpieczeniach dowodów osobistych. ■

Terroryzm – co robić w sytuacji zagrożenia

MSW przygotowuje broszury zawierające wskazówki, jak zachować się w przypadku wystąpienia zagrożeń o charakterze terrorystycznym. Informatory powstaną do końca kwietnia i przekazane będą m.in. do szkół, a także wykorzystywane w trakcie szkoleń administratorów obiektów użyteczności publicznej (np. instytucji czy centrów handlowych).

Jednym z zadań „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015-2019” jest bowiem podnoszenie świadomości obywateli na temat charakteru zagrożenia oraz pożądanego zachowań w sytuacjach jego wystąpienia.

Poradniki pt. „Zasady postępowania w przypadku zagrożenia terrorystycznego” będą skierowane do mieszkańców oraz administratorów i zarządców budynków.

Broszury znajdą się też na stronie www.antyterroryzm.gov.pl. ■

UWAGA KONKURS!

Wszystkich Czytelników biuletynu
“e-doradca podatkowy” zapraszamy do konkursu.

Prosimy o przesyłanie swoich odpowiedzi na pytanie:
Kim jest dla Ciebie Twój doradca podatkowy?

Zgłoszenie powinno zawierać wskazanie własnych opinii związanych z tematem konkursu, z krótkim uzasadnieniem. Autorzy najciekawszych odpowiedzi zostaną nagrodzeni, a ich komentarze mogą zostać opublikowane na łamach „Doradcy Podatkowego”.

Do wygrania nowości wydawnictwa Forum Doradców Podatkowych
2015 – 3 zestawy po 2 książki

Swoje zgłoszenie do konkursu prześlij e-mailem na adres: gazeta@tax.pl

Na propozycje czekamy do 7 maja 2015 r. Nie zapomnij o podaniu swoich danych kontaktowych (imię, nazwisko, adres korespondencyjny, numer telefonu i przede wszystkim e-mail) oraz nazwy i adresu swojej kancelarii podatkowej.

Regulamin konkursu dostępny na stronie: www.gazetaklienta.pl

Rozliczamy PIT

Termin złożenia zeznania podatkowego PIT za 2014 rok upływa w dniu 30 kwietnia 2014 r. (czwartek). Nie warto czekać do ostatniego dnia.

Rozliczyć się z fiskusem musi każdy, kto w zeszłym roku uzyskał dochód, nawet jeżeli nie przekroczył tzw. kwoty niepodlegającej opodatkowaniu w wysokości 3 091 zł.

Pracodawca może rozliczyć pracownika pod warunkiem, że przed 10 stycznia pracownik przekazał mu oświadczenie PIT-12, w którym zapewnił, że nie uzyskiwał innych dochodów. Rozliczenie takie pozbawia możliwości skorzystania z ulg podatkowych i wspólnego rozliczenia z małżonkiem.

Okres kampanii rozliczania PIT-ów to czas, kiedy wielu podatników zostaje wezwanych do urzędów skarbowych. Główną przyczyną tych wezwań są błędy w formularzach PIT, których urzędnicy nie mają prawa sami usunąć. Takich błędów i zarazem „błahych” powodów wezwania podatników do urzędów jest sporo, a sposobem na ich wyeliminowanie jest wyręczenie się naszą kancelarią. Także każdy, kto wypełniając PIT ma problemy i wątpliwości, może je rozwiązać, korzystając z fachowej pomocy doradcy podatkowego. Przykładowo przed dokonaniem rozliczenia na preferencyjnych zasadach trzeba upewnić się, czy podatnik spełnia wszystkie warunki określone w ustawie, uprawniające do ich zastosowania. Warunki te i przysługujące odliczenia zmieniają się zaś z roku na rok, podobnie jak zmieniają się obowiązujące formularze.

Zeznania podatkowe PIT-37, PIT-36, PIT-36L, PIT-38, PIT-39 należy składać do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym, za który dokonywane jest rozliczenie. Rozliczajmy się wcześniej! Dzięki temu szybciej można otrzymać nadpłatę, jeżeli wynika ona ze składanego zeznania. Jest też czas, aby na spokojnie skorygować zauważone błędy w dokumentacji podatnika lub uwzględnić pominięte dane. Składając wcześniej zeznanie, z którego wynika obowiązek dopłaty podatku, nie trzeba jednocześnie dokonać wpłaty podatku na konto urzędu skarbowego. Termin zapłaty podatku nie ulega w takiej sytuacji skróceniu i nadal mamy na to czas do 30 kwietnia.

Zwrot nadpłaty wynikającej z zeznania PIT następuje:

- na wskazany rachunek bankowy podatnika obowiązany do posiadania rachunku bankowego albo
- w gotówce, jeżeli podatnik nie jest obowiązany do posiadania rachunku bankowego, chyba że zażąda zwrotu nadpłaty na rachunek bankowy, o ile został podany w zgłoszeniu identyfikacyjnym lub aktualizacyjnym (w przypadku zmiany numeru konta bankowego konieczne jest dokonanie aktualizacji danych na druku ZAP-3, NIP-7 lub CEIDG-1).

Podatnik, który nie jest zobowiązany do posiadania rachunku bankowego, w tym nieprowadzący ksiąg rachunkowych lub podatkowych, ma prawo wyboru formy zwrotu nadpłaty podatku między: bezgotówkową i gotówkową.

Zwroty nadpłaty w gotówce urząd skarbowy może zrealizować w formie przekazu pocztowego bądź wypłaty z kasy urzędu skarbowego oraz, zależnie od możliwości organizacyjnych, w kasie banku lub innej instytucji, z którą urząd skarbowy zawarł umowę na świadczenie usług w zakresie obsługi kasowej. Zwroty są dokonywane w formie wskazanej przez podatnika w zeznaniu podatkowym bądź w oddzielnym piśmie.

Nadpłata zwracana przekazem pocztowym jest pomniejszana o koszty jej zwrotu (tj. opłatę pocztową).

Wysokość nadpłaty nieprzekraczająca kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym (obecnie poniżej 11,60 zł) podlega zwrotowi wyłącznie w kasie właściwego urzędu skarbowego. Powyższy zwrot następuje wyłącznie na wniosek podatnika, a w razie gdy podatnik nie wystąpi o zwrot tej nadpłaty, podlega ona z urzędu zaliczeniu na poczet zaległości podatkowych wraz z odsetkami za zwłokę oraz bieżących zobowiązań podatkowych, a w razie ich braku – na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych. Nadpłaty, których wysokość nie przekracza kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym, nie podlegają oprocentowaniu.

Zwrot nadpłaty wynikającej z zeznania rocznego następuje w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia zeznania (w przypadku skorygowania zeznania – w terminie odpowiednio 3 miesięcy od dnia skorygowania zeznania). W ramach uprawnień przyznanych na podstawie ustawy o Karcie Dużej Rodziny – nadpłata dla podatników, wychowujących co najmniej troje dzieci, spełniających warunki określone w przepisach, **którzy złożą zeznanie drogą elektroniczną**, podlega **zwrotowi** w ciągu 30 dni od dnia złożenia zeznania podatkowego. ■

**W RAZIE JAKICHKOLWIEK WĄTPLIWOŚCI DOTYCZĄCYCH ROZLICZENIA
ROCZNEGO CZY OPODATKOWANIA PODATKIEM DOCHODOWYM
– ZAPRASZAMY DO NASZEJ KANCELARII.**

